

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА

Назив на министерство:	Министерство за правда
Назив на предлогот на закон:	Предлог-Закон за медијација
Одговорно лице и контакт информации:	Радица Лазареска Геровска 3 116-648 лок.252
Вид на Извештај	☒ Нацрт ☐ Предлог
Обврската за подготовка на предлогот на закон произлегува од:	☒ Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија ☐ НПАА ☐ Заклучок на Владата на Република Македонија ☐ Друго _____
Поврзаност со Директивите на ЕУ	
Дали нацрт извештајот содржи информации согласно прописите кои се однесуваат на класифицираните информации	☐ Да ☒ Не
Датум на објавување на нацрт Извештајот на ЕНЕР:	15.10.2018
Датум на доставување на нацрт Извештајот до Министерството за информатичко општество и администрација:	
Датум на добивање на мислењето од Министерството за информатичко општество и администрација:	
Рок за доставување на предлогот на закон до Генералниот секретаријат	Декември 2018

1. Опис на состојбите во областа и дефинирање на проблемот

1.1 Опис на состојбите

Со Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 188/13, 148/15, 192/15 и 55/16) се пропишани одредби чија цел беше поуспешна примена и зголемувањето на квалитетот на медијацијата. За прв пат се воведе

спроведување на испит за медијатори за лицата со завршени обуки, како и процес за издавање на лиценца за медијатор на лицата со положен испит за проверка на теоретските познавања и практичните вештини на медијаторите пред Одборот за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на работите на медијацијата. Во однос на Комората на медијатори, се пропиша изборот и надлежностите на органите на Комората со цел да се надминат констатираните слабости. Се пропиша обврска на Министерството за правда за водење на Регистар за евиденција на постапките за медијација. Со цел да се следи динамиката и успешноста на постапките за медијација, а во правец на генерирање соодветни податоци кои би овозможиле анализа на состојбите како неопходност за согледивање проблеми и креирање на соодветни решенија. Заради развој на медијацијата се вовеле субвенционирање на дел од трошоците на медијацијата од страна на државата. Воедно во насока на развој и поддршка на медијацијата Владата се задолжи да донесува Програма со мерки и средства за поддршка на медијацијата за период од најмалку 4 години. Посебни програми за развој на медијацијата се обврска и за Судскиот совет на РМ и Врховниот суд на РМ. Со законот се востанови Одбор за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на работата на медијацијата, избран од страна на Владата во чиј состав се претставници на повеќе институции, што требаше да придонесе за меѓуресорски пристап во медијацијата а заради зголемување на квалитетот на медијацијата. Одборот ги издава лиценците, акредитациите на програмите за обука на медијатори, врши евалуација на квалитетот на работењето на медијаторите, обучувачите на медијатори и спроведувањето на акредитираните програми, води Регистар на обучувачи и Регистар на акредитирани програми за обука на медијатори.

1.2 Причини за проблемите кои се предмет на разгледување

Медијацијата во Република Македонија е воведена од 2006 година, но нејзината примена се уште е на многу ниско ниво. Донесениот нов Закон за медијација во 2013 година не ги донесе очекуваните резултати во однос на неговата успешна примена, така што нефункционалниот концепт на медијација останува како забелешка која се провлекува со години наназад во прогрес-извештајот на Европската Комисија.

Сложениот и несоодветен испит за медијатори влијаеше на малиот број на лиценцирани медијатори, поради што доцнеше и процесот на формирањето на Комората на лиценцираните медијатори. Одборот за медијација имаше проблем во неговата функционалност и извршување на обврските и надлежностите утврдени со законот. Медијацијата не е доволно промовирана и унапредена иако заради развој и поддршка на медијацијата во законот е предвидено дека Владата на РМ донесува Програма со мерки и средства за поддршка на медијацијата за период од најмалку 4 години а посебни програми донесуваат и Судскиот совет на РМ и Врховниот суд на РМ, додека пак Академијата за судии и јавни обвинители е пасивна за организирање обуки за медијацијата и арбитражата.

Бројот на пријавени и запишани предмети во регистарот за евиденција на постапките на медијација кој го води Министерството за правда не се совпаѓа со бројот на запишани предмети во поединечните регистри на медијаторите, а ваквата состојба се должи на недореченостите на Законот во однос на обврската на медијаторите за пријавување на предметите до министерството и различните толкувања. Обидот за медијацијата иако е предвиден како можност во Законот за правда на децата, не се применува од причина што Јавното обвинителство нема доволно финансиски средства за да го почитува законот. Свеста за предностите на медијацијата останува се уште ниска и треба да се работи на нејзино натамошно јакнење.

2. Цели на предлог регулативата

Уредување на подрачјето на примена на медијацијата, воведување на основни поими, уредување на начелата и постапката за медијација, пропишување медијација во прекугранични спорови, регулирање на трошоците и наградата на медијаторите, уредување на поддршката и развојот на медијацијата, дефинирање на постапката за спроведување испит за медијатори, подобрување на организацијата на Комората на медијатори, уредување на постапката за добивање на лиценца и важноста на лиценцата, усогласување на водењето на евиденцијата за постапките на медијацијата која се води во Министерството за правда, дефинирање на составот и надлежностите на Одборот за медијација.

3. Можни решенија (опции)

3.1 Опис на решението „не прави ништо“

Доколку Владата на Република Македонија не го предложи Предлог-Законот за медијација заради надминување на горенаведените проблеми, може да доведе до нефункционален систем на медијацијата со што ќе се доведе во прашање функционирањето на медијацијата во РМ.

3.2 Опис на можните решенија (опции) за решавање на проблемот
Усвојување на Предлог-Законот за медијација.

4. Проценка на влијанијата на регулативата

Можни позитивни и негативни влијанија од секоја од опциите:

4.1 Економски влијанија

Со предложените измени во насока на унапредување на примената на медијацијата како поекономичен начин на решавање на спорови помеѓу физичките како и на правните лица во постапките пред медијатор а со тоа и нивната конкурентност и задржување на добрите деловни односи.

- 4.2 *Фискални влијанија*
Нема.
- 4.3 *Социјални влијанија*
Нема.
- 4.4 *Влијанија врз животната средина*
Нема.
- 4.5 *Административни влијанија и трошоци –*
а) трошоци за спроведување
Нема.
б) трошоци за почитување на регулативата
Нема.

5. Консултации

5.1 Засегнати страни и начин на вклучување

Формирана е меѓуресурсна работна група за изготвување на Предлог Законот за медијација со учество на невладиниот сектор и тоа од: Комора на медијатори на РМ, Нотарска комора на РМ, Судски совет, Основен суд Скопје 2 Скопје, Институт за европска политика, Институт за социолошко политичко правни истражувања, Одбор за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на работите на медијацијата и учесници од Министерството за правда кои ја управуваат работата на работната група.

5.2 Преглед на добиените и вградените мислења

5.3 Мислењата кои не биле земен предвид и зошто

6. Заклучоци и препорачано решение

6.1 Споредбен преглед на позитивните и негативните влијанија на можните решенија (опции)

Предложените решенија се во насока на надминување на негативните влијанија и слабости на постојните одредби поради што од истите се очекуваат позитивни влијанија во делот на работењето на медијаторите, ефикасна заштита на правата и интересите на физичките и правните лица.

6.2 Ризици во спроведувањето и примената на секое од можните решенија (опции) /

6.3 Препорачано решение со образложение

Со усвојување на Предлог-Законот за медијација, ќе се овозможи уредување на постапката за медијација, и создавање на квалитетен и успешен модел на медијацијата во РМ, ќе се надминат слабостите во делот на електоронското полагање на испит за медијатор, ќе се уреди функционирањето на Комората на медијатори и Одборот за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на медијацијата, ќе се усогласи водењето на евиденцијата на постапките за медијација, и преку новите законски решенија ќе се влијае на унапредување на целиот концепт на медијацијата воопшто.

7. Спроведување на препорачаното решение

7.1 *Потреба од менување на закони и подзаконска регулатива во областа или други сродни области*

Измена и дополнување на Законот за парничната постапка.

7.2 *Потребни подзаконски акти и рок за нивно донесување*

Потребна е измена на постоечките подзаконски акти.

7.3 *Органи на државната управа, државни органи и други органи надлежни за спроведување*

Министерство за правда, Комора на медијатори на Република Македонија, медијатори, Одбор за медијација, Влада на Република Македонија, Судски совет, судови

7.4 *Активности за обезбедување на ефикасно спроведување на предлогот на закон*

Советувања во организација на Комора на медијатори на Република Македонија

8. Следење и евалуација

8.1 *Начин на следење на спроведувањето*

Спроведувањето на законот ќе го следи Министерството за правда преку евиденција на бројот на кандидати кои го положиле испитот за медијатор, бројот на лиценцирани медијатори, евиденцијата за бројот на постапките за медијација, следење на ефектите од програмите за поддршка на медијацијата.

8.2 *Евалуација на ефектите од предлогот на закон и рокови*

Евалуацијата ќе се врши по пат на собирање и анализа на податоците за постапките за медијација како и евалуација од страна на Одборот за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на работите на медијацијата.

Изјава од министер

Нацрт Извештајот за проценка на влијанието на регулативата е изготвен во согласност со Методологијата за проценка на влијанието на регулативата. Тој дава реална проценка на можните влијанија и очекуваните ефекти, како и трошоците кои се однесуваат на секоја од утврдените можни решенија (опции) за решавање на проблемот.

Датум:
15. 10. 2018

.....
Потпис на министер